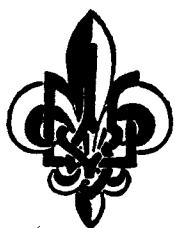

ВОГОНЬ ОРЛИНОІ РАДИ

т. 97 липень – вересень 1993

КОНФЕРЕНЦІЯ Українських Пластових Організацій

Австралія — Аргентина — Велика Британія — ЗСА — Канада — Німеччина

Польща - УКРАЇНА - Словаччина

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

ОРЛИНИЙ КРУГ

"ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" — журнал новацьких виховників.

Виходить квартально.

Ч. 97.

Липень — Вересень 1993.

Редактує колегія:

УКРАЇНА: Ігор Бущак, Оксана Заліпська, Іван Нагірний, Віталій
Окунєвський, Богдан Олексій, Олеся Омельчук, Микола Ханас.

ЗСА: Денис Беднарський, Орест Гаврилюк, Стаха Гойдиш, Надя Кулинич,
Теодосій Самотулка.

Але решта країв?

Відповідальний редактор — Сірий Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григоріїва.

Відбито офсетом у Філадельфії. Наклад 300 прим.

Ціна поодинокого числа: 5.00 дол. Річна передплата: 15.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.

Printed in U. S. A.

АДРЕСА РЕДАКЦІЙ:

Orest Hawryluk, M. D.
321 Linden Drive
Elkins Park, PA 19117
U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЙ:

Denys Bednarsky
35 Marsac PI.
Newark, NJ 07106
U. S. A.

ЦЕ ЧИСЛО УФУНДУВАЛА ПЛАСТОВА СТАНІЦЯ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

|||||

ФУНДАТОРИ "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ":

Родина і приятелі св.п.бр. Славка Кравса
Сірі Орли Людмила і Петро Дармограї
2ий Курінь УПС "Ті, що Греблі Рвуть"
Великий Пл. Курінь "Хмельниченки"
Крайова Пластова Старшина З. С. А.
20-ий Курінь УСП "Лісові Мавки"
10-ий Курінь УПС "Чорноморці"
Сіра Орлиця Стаха Гойдиш
Сірі Орли Орест і Аня Гаврилюки
101-ша РОВ "Квітка Щастя", 1991
Пластова Станіця Філадельфія

Батага Бурлаків
Пл. сен. В. і Д. Гойдиші
Загін "Червона Калина"
Пластова Станіця Чікаго
28-ий К. УПС "Верховинки"
Крайова Пл. Старшина Канада
3-ий Курінь УПС "Лісові Чорти"
Пластова Станіця Нью-Йорк
Головна Пластова Булава
Пластова Станіця Торонто
Сірий Орел Тарас Когут

XTO ЧЕРГОВИЙ?

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Ті з нас, що брали участь у ЮМПЗ-93, пережили незабутні хвилини. Зокрема залишився в пам'яті прилюдний виступ у Львові, в неділю, 8-го серпня. Вже в попередніх днях можна було зустріти на вулицях і в трамваях Львова групи пластунів, не тільки з України, але й з інших країв, а серед них увагу притягало до себе новацтво.

Понад дві тисячі нас брало участь в апелі перед Оперним театром, поході вулицями Львова під звуки оркестри українського війська, складенні гірлянд під пам'ятники Тараса Шевченка й Івана Франка, та Богослуженні в Соборі святого Юра. Зокрема зворушливим було покладення квітів новацтвом Іванові Франкові, який так багато чудових творів залишив українським дітям.

А після Богослуження був час на відновлення старих знайомостей і зав'язування нових. Як приємно було бачити тих братчиків і сестричок, котрі ще так недавно брали вперше участь у Радах Орлиного Богню, а тепер з гордістю привезли своє новацтво на святкування 80-ліття Пласту! Це доказ, що кинена іскра не погасла, а розгорілася в могутнє полум'я!

Під вечір величавий виступ на стадіоні. І там новацтво, під проводом Сирої Орлиці Люби, демонструвало свої ігри, захоплюючи глядачів.

І перед і після того дня відбувалися в Україні новацькі табори.

А тепер ми повернулися до своїх домівок і до щотижневих зайнять з новацтвом. Нехай же спомини з тих знаменних днів літа огрівають наші серця й додають нам запалу до праці для наших найменших пластунят!

Щиро вітаю Вас:

СКОБІ

Сирій Орли Орест

Мудрість Сірих Орлів

НОВАЦЬКИЙ ВПОРЯД

Підставова й притаманна новацтву уставка це **круг**. У крузі стають новачата завжди на збірку (виняток: збірка коша чи інші зайняття, де участь беруть теж частини інших уладів, або інша поважна причина). Чому круг, а не лава? Діти новацького віку мають ту властивість, що вони хочуть бачити всіх і знати, хто що робить. Коли поставите новаків у лаву, а самі станете перед нею і зачепнете говорити до них, то побачите, що з часом крила лави непомітно підійдуть уперед і постане півкруг. Круг - це така уставка, де кожний може бачити інших, що стоять у крузі. Всі ті, хто належить до нас, мають у нашему крузі своє, точно визначене місце. Всі чужі нам - поза нашим кругом. Виховники ж - найважливіші члени круга й мають своє, добре заслужене місце (під час збірки гнізда кожний впорядник стоїть звичайно на правому крилі свого роя). Гостям, яких запрошуємо до себе, можемо теж зробити місце в нашему крузі.

Як же ж уставимо новаків у круг чи в іншу бажану форму? Чи будемо голосно викрикувати команди впоряду, вимагаючи криком послуху в дітей? Ні! Військоподібний впоряд (муштра) - чужий новакам. Правда, вони повинні мати деяке поняття про команди, звороти і т.п., щоб гідно себе повести при нагоді збірок коша чи станиці. Одначе впоряд як такий не має місця в новацькій програмі. У пригоді стане нам "новацький впоряд" (знаки руками), що його новаки повинні при першій нагоді собі засвоїти. Ці знаки такі:

Права рука вгору	- увага!
Права рука поземо вбік	- збірка в лаві!
Права рука поземо вперед	- збірка в ряді!
Обидві руки поземо вперед	- збірка в дворяді! (парами)
Обидві руки поземо вбік і кількаразний помах до переду, схрещуючи їх	- збірка в крузі!
перед собою	

Знаки свистком:

- Увага! Чекай дальнього наказу!
- Збірка!
- Розхід!
- Впорядники до мене!

Як користуватися поданими знаками? Довгим посвистом (увага! чекай дальнього наказу!) звертаємо увагу всіх новаків на себе і щойно тоді відповідним знаком рукою передаємо їм свої доручення. Новаки повинні чекати спокійно доручення і безгамірно його виконати. Не держати довго без потреби у збірковій уставці.-

3
НОВАЦЬКИЙ ВПОРЯД

/із записок вишколу УПН
сестр. Зені Кушпети/

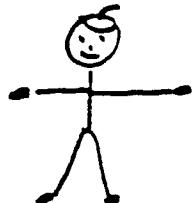
На перших сходинах навчити новацтво "струнко" і "спочинь".

В новацтві нема наказів - крику, с знаки свистком і руками
/ говоримо тільки струнко та спочинь./

ЗНАКИ СВИСТКОМ:

- увага!   . . . . збірка!

ЗНАКИ РУКАМИ:

В лаві збірка!

Парами / у дво лаві/
/две руки простягнені/

В лаві збірка!

Перший/ша перед
виховником, інші за
руками

Збірка в крузі!

Новацтво стас
гусаком.

/одна рука простягнена/

Стань!

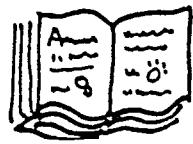
Вперед!

Основною формою новацьких збірок є новацький КРУГ.

Кожний має своє місце та всі себе бачать.

Слід ці знаки вчити у формі гри, щоб новацтво собі ці правила засвоїли, але рівно ж і забавилося.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

ЯБЛУЧНИЙ КОРОЛЬ.

Я часто мріяв про ласощі. Може, тому, що ніколи як слід не наїдався... Коли батько мав роботу й не хворів, у нашій хаті часом пахло м'ясцем і паляницею. Та смачний кусень провоктнеш і не зчуєшся, а потім знову день у день піде та ж сама забілена картопляна юшка, той самий іржавий оселедець. Хоч така їжа теж не завжди у нас бувала, я все ж оселедець не вважав за ласощі... Інша річ — густа молочна локшина або добре підсмажені млинці, байдуже які — пшеничні, горохові чи гречані. А про макові коржики, м'ятні цукерки чи про яблука,— годі вже й казати!

Тільки-но обсипались рожеві пелюстки, і на яблуні зав'язувались яблучка-зеленці, в мене тільки й думки було, як би їх нарвати й наїтись досхочу. Лазити по деревах мені не першина, та на лихо жителі містечка пильно стерегли свої садки. Кожне зірване яблуко коштувало мені дуже дорого. Якось колючим дротом я подер свої єдині штані. Іншим разом різник так стъобнув мене лозиною по ногах, що цілий тиждень видно було сині смуги.

А скільки лайок і прокльонів чув я, коли з повною пазухою здобичі мені все-таки щастило перестрибнути через паркан! Не гребував я і гниличками і навіть недогризками. Особливо багато назбирував їх у базарні дні. А, проте, й разу по-справжньому не вгамував яблучного голоду.

От коли б хоч єдиний раз та яблук наїтися досхочу!

Якось увечері до нас зайшов незнайомий чоловік з рудою бородою. В руці він тримав батіг. Непроханий гість сів до столу і сказав, що чекатиме, поки мій батько повернеться з роботи.

Виявилося, що гість орендував великий сад у графському маєтку. Найняв він і сторожа, але той був уже підсліпуватий і глухенький. Хлопці зовсім знахабніли — навіть серед білого дня яблука трусили. Розповідав про це гість, а сам увесь час на мене поглядав, немов догадувався, що і я мастак лазити по чужих садах. Дуже здивувався я і зрадів, коли гість несподівано почав прохати мене стати за помічника до його сторожа.

Робота в садку неважка, казав він моїм батькам, аби хлопець добре бігав.

Робота? Ха-ха! Не робота, а розвага! Я буду сторохом великого саду, його господарем, його королем! У такому великому

саду напевно ростуть не самі тільки яблука. Мабуть, і груїд, і сливи там є безліч.

Тепер я міркував над тим, як би його побільше вмістити цього добра в своєму животі. Я вирішив не їсти з зернятами й серединкою. Починатиму з яблук... Тоді братимусь до солодких груш. А сливи заїдатиму.

Охоплений думками про яблука, про груші та сливи, я й не почув, як батьки домовилися з гостем. Я зовсім забув, що доведеться розлучитися з батьком, матір'ю, братиком і сестричкою. А я ж повернусь не скоро — аж поки на деревах не лишиться жодного яблука.

Мати позичила в сусідів сушеного сиру, хліба. Зав'язала іжу в білу хустинку й заплакала. Це був перший випадок, що я стримався, коли мати проливала слізози.

І ось я вмостилися на хазяйському возі. Батько кинув мені на ноги стару куртку...

— Ти ж дивись, вранці холоднувато,— сказав він, виряджаючи мене.— По росі не ходи.

Іхали ми повільно, майже цілу ніч. Дорогою хазяїн кілька разів спиняв коня, а сам кудись ішов по стерні. Крізь сон я невиразно бачив, як він ніс то оберемок конюшини, то сніп вівса. Невже рудобородий такий багатій, що всі лани довкола належать йому? Потім я заснув, заколисаний розміrenoю хodoю коня по піщаному, м'якому, як постіль, шляху.

Розбудила мене шорстка й тверда хазяїнова рука. Я злякався, побачивши його бліскучу руду бороду й червоні очі. Мабуть, його забарвило в червоний колір проміння ранішнього сонця.

Загорнувшись у батьківську куртку, я підтюпцем подався за хазяїном. Стежка через величезне безлюдне подвір'я маєтку заросла травою. Холодна роса пошипувала босі ноги: вони почервоніли, потім посиніли аж до литок. Забув я тоді й про яблука, і про груші, і сливи. Хотілося тільки хоч трохи тепла...

— Ось і садок,— показав пужалном хазяїн, що не промовив дорогою жодного слова.

Садок? Та хіба ж це садок? Це — справжня хаща! І дерева лісові — липи, дуби, сосни, і темно, як у лісі. Побачивши розлогу яблуню, вкриту рум'яними плодами, я мало не крикнув у захваті. Трохи далі стояло ще дві яблуні, підперті тичками, присадкуваті, як стоги снігу. На траві, коло самісіньких ніг

хазяїна, лежало гниле яблуко. Коли я його пхнув ногою, воно так і потекло. Хазяїн трохи далі підняв друге, червиве, і поклав у кишеню. Я зачепив гілку, і в ту ж мить на стежку впало ще одне — жовтеньке, цілісіньке. Я нахилився, вхопив його, та хазяїн подивився на мене червоним оком, і яблуко, мов живе, вислизнуло з моїх рук. Руда борода взяв і його... Поки ми йшли до сторожки, у хазяїна порозпухали всі кишені.

З куреня вилізувесь у соломі маленький дідок. На ногах у нього були валянці, шия обмотана білою хусткою. Біля куреня лежали купи зібраних яблук. Руда борода вивернув свої кишені і почав люто лаяти сторожа.

— Вітрець повіяв, черв'як підточив, — відповів дідок, ніяк не боячись рудобородого, — а вони й попадали. І черв'якам вистачить, і тобі, паночку.

Накричавшись, намахавшись руками, хазяїн склав яблука на віз і поїхав.

Тільки-но широка спина рудобородого зникла за деревами, я не витримав. Пальцями ніг підкотив до себе яблучко і проковтнув, проковтнув з зернятками, з хвостиком і, мабуть, з черв'яком... Дідок забрав у мене друге, таке саме зелене, червиве, і виніс з куреня жовте, наче медом налите яблуко. Я вкусив його зубами і завмер зачарований.

Уві сні такі яблука мені не снилися, а щоб покуштувати їх — годі було й думати. Яблучний сік наповнював мене життєдайним теплом, якого так бракувало того ясного, холодного ранку.

Сонце підіймалося вище. Розтанув туман, висохла роса. Мені вже не холодно було. Над солодкими яблуками дзижчали оси. Старий навчив мене, і я ласував смачними яблуками наввипередки з тими ненажерливими осами. А де не міг я дістати рукою, там добував яблука довгою жердиною, яку через силу тримав у руках.

А дідок тільки всміхався та водив мене по садку. Правду сказати, не я в ньому був за помічника, як того хотів рудий хазяїн, а навпаки — старий у мене! Він зривав найсмачніші яблука, найм'якші груші й частував мене.

Сир і хліб я давно віддав дідовому собаці. Навіщо мені той хліб або сир, коли я можу їсти яблука, груші?

А потім я назбирав повні кишені, хоч ніхто не заважав мені рвати з дерев і їсти тут таки на місці. В одній кишені —

яблука, в другій — груші. Навіть штани почали спадати і доводилось їх увесь час підтримувати руками. Ось тепер я був справжнім володарем чудового саду!

І згадуючи те, як я мріяв про яблука, як жадібно хотів їх, я гриз і гриз одне за одним, немов хотів наїстися донесхочу.

Був уже пізній вечір, коли я згадав: адже я ще не покуштував слив. Можна було їх нарвати вдень, та сторож сказав, що вони нестиглі ще й несмачні. Не роздумуючи довго, я вийшов на двір, до струмка, де росло їх безліч, і понапихав за пазуху цілі жмені...

Посутеніло. І сад знову видався мені справжнім лісом. Добре, що собака ластився до мене і гавкав у пітьму. Як у дрімучому лісі, кричала сова, шелестіли дерева. Та скоро шелест ущух і тільки чутно було, як тихопадають яблука. Як я й намірявся раніше, наостаннє поїв слив, далеко випльовуючи кісточки.

Збудив мене гострий біль у животі. Ніби хтось різав мені кишки. Крізь гілки пробивався тьмяний світанок. З саду прийшов сторож, тримаючи в руці величезну грушу. Та я на неї навіть не глянув. Я скиглив, як безпорадне цуценя. Побачивши сливові кісточки, старий похитав головою і порадив лягти долілиць. Це теж не помогло. Я плакав, скарлючись у три погибелі, обхопивши руками коліна. Коли не стало сліз, я тер кулаками сухі очі й кричав, кричав, кликав на поміч матір.

Та мати була далеко й нічим не могла мені допомогти.

Несподівано в курінь просунув голову рудобородий хазяїн. Ні старий, ні я не чули, коли під'їхав віз. Хазяїн ухопив мене за ногу, витяг у сад. Моя сорочка висмикнулась із штанів, і з-під неї висипалось кілька зелених слив.

— А-а! — вищирив зуби хазяїн, і батіг, який він ніколи не випускав з рук, боляче обкрутився навколо моїх ніг.

...По шляху гуркотів той самий віз. Та тепер шлях не був, як перина. Я боляче відчував кожний поштовх колеса. Позаду лишився старий, занедбаний маєток, великий чудовий сад... Кутаючись у батьківську куртку, тримтячи від холоду, я тихо плакав — тільки не від болю. Мені здавалось, що я ніколи не був яблучним королем, не наїдався досхочу, а груші і сливи мені лише приснилися.

Ох, коли б хоч єдиний раз та досхочу!

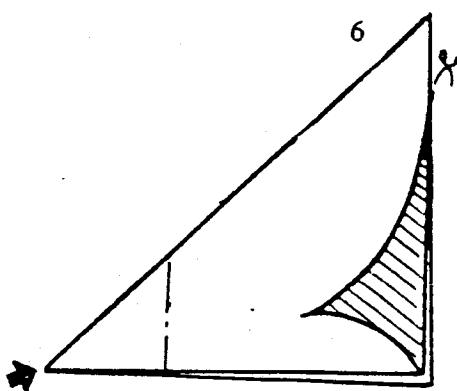
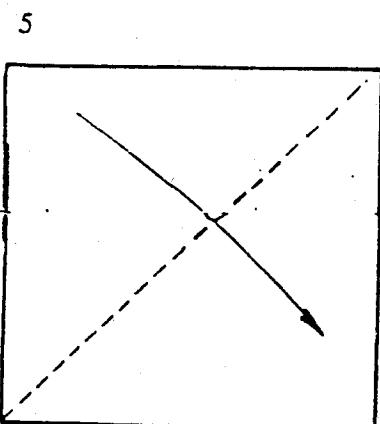
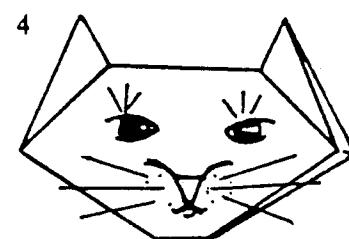
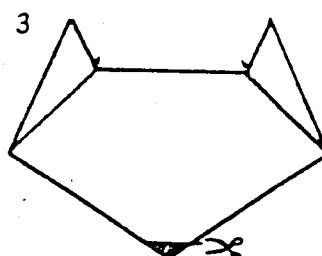
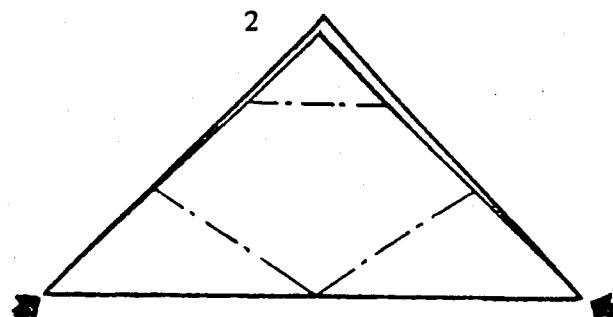
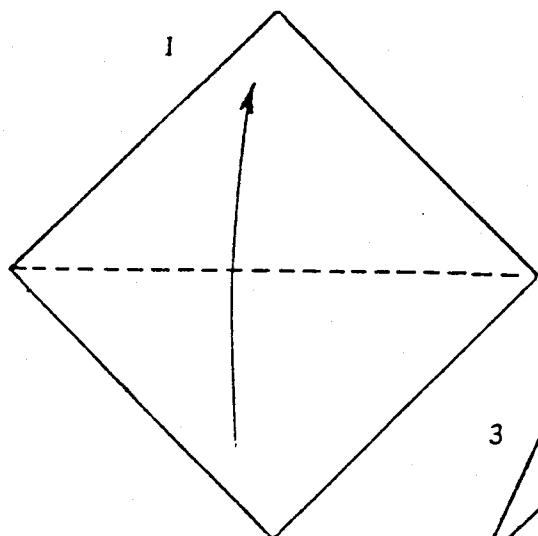
M. Слуцкіс..

МАЙСТРУЄМ

8

КИЦЯ

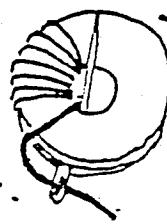
Подав: Сірий Орел Богдан Олексій

ПТИЦА

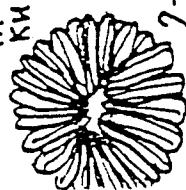
LUNDEN

ИИАИИ

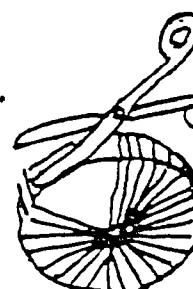
ТАКІ ЦІКАВІ ІГРАШКИ
РОБИЛИ З НОВАКАМИ АД
Ї-ОІ ПРОБИ

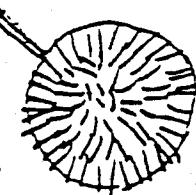
—Богдан
—Богдан
—Богдан

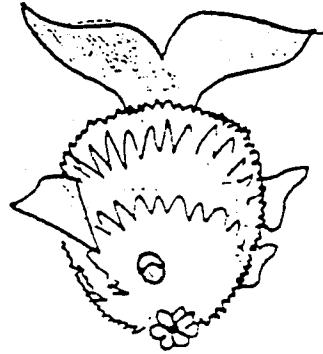
2 - ЗАТОВИЙ БИГЛЯД,

3 - разрез. 0

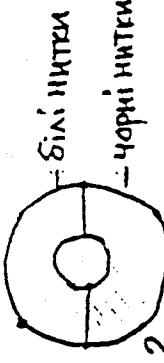
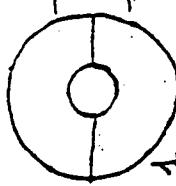
A black and white line drawing of a fluffy, round bird chick with a large beak, looking towards the right.

A circular diagram representing a wheel. The outer ring is labeled "БЛАГОУЧИНИИ" (BLAGOUCHINII) at the bottom right and "СВЯТИИ" (SVYATI) at the top right. The inner circle has a small cross in the center, with the word "СИ" (SI) written above it. The left side of the wheel features the letters "Т" (T) and "А" (A).

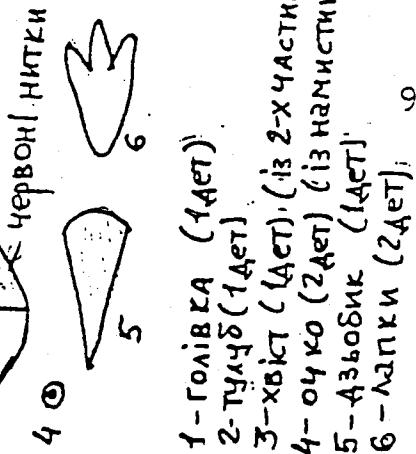
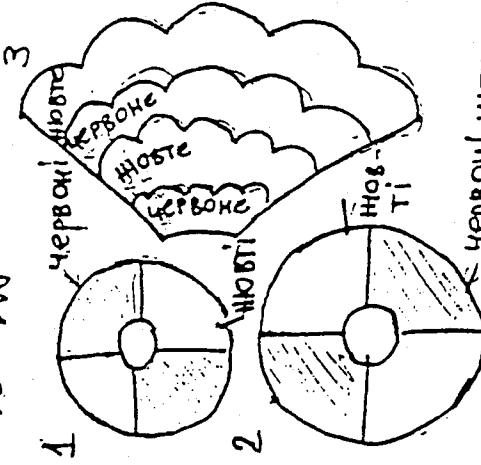
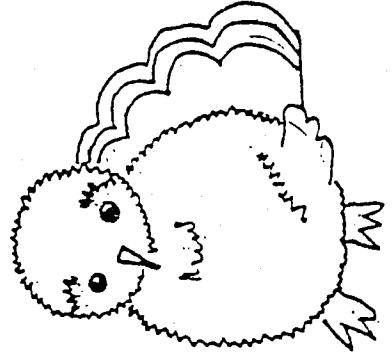
Чорні штаки

1 - зоніка (14 р.)
 2 - чукс (14 р.)
 3 - сіро (24 р.)

3- СКУ (СКУ) (3 маркети АБУ).
 4- АЗОВСК (АЗЕР) (13 маркето-
 вого панеру).
 5- АДАНК (АДАР) (13 маркето-

Homo sapiens

1 - Голівка (4 рік)
 2 - Туяг (14 рік)
 3 - Хвіст (4 рік) (із 2-х частин)
 4 - Око (24 рік) (із двох частин)
 5 - Азбодик (14 рік)
 6 - Лапки (24 рік)

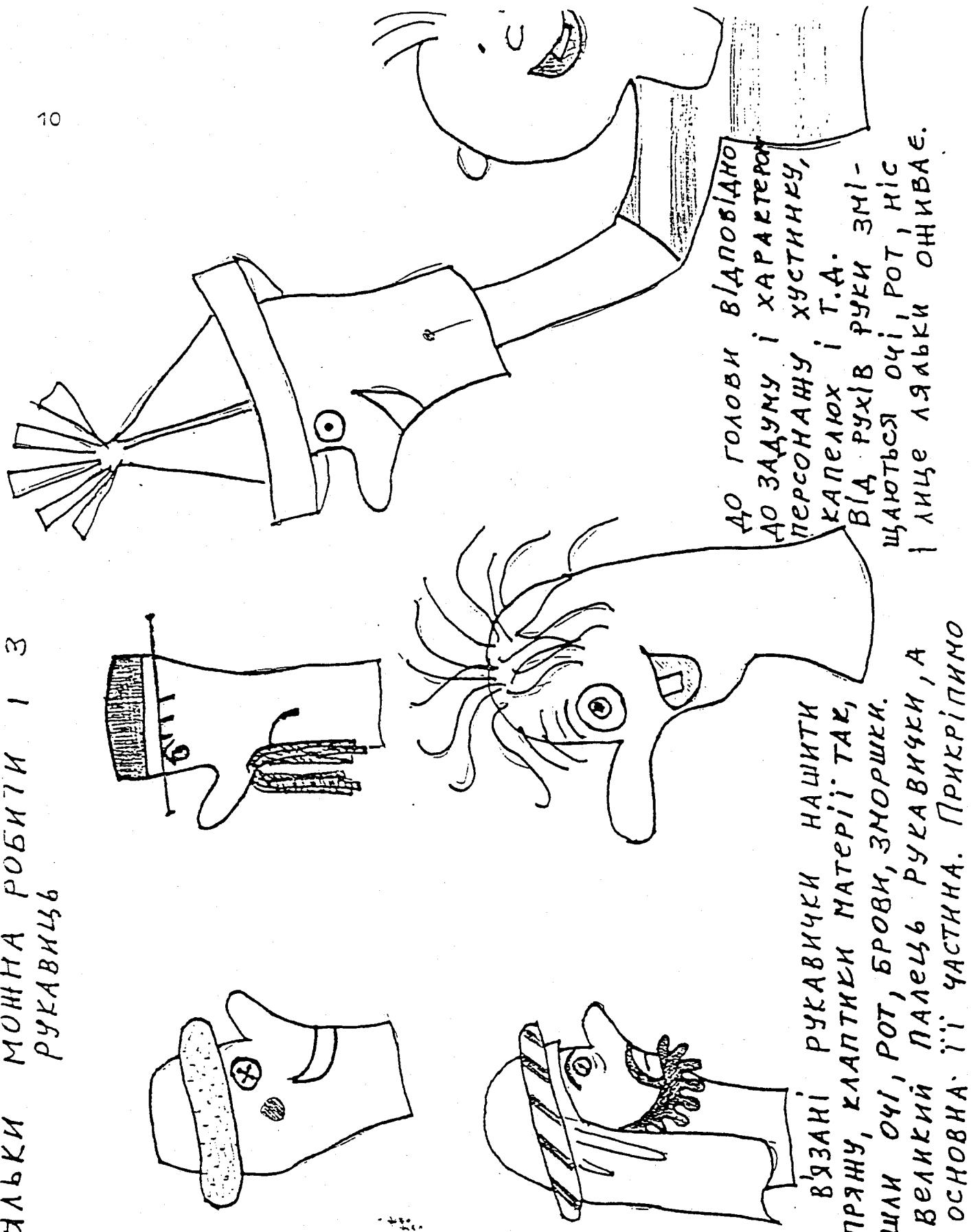
3 - плавники (засіл)
 4 - верхній плавник
 5 - хвіст (хвост) (із зу)

4 - о4 к0 (24e)
5 - А3608Ик (1.
6 - А3ПКи (24e)

СЕКРЕТАРИАТ

9

Ляльки МОНТА РОБИТИ 13
РУКАВИЦІ

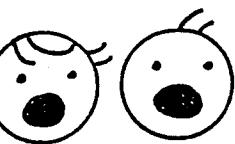

Політи: Оксана Заліпська й Олеся Омельчук.

ІА СТАРІ В'ЯЗАНІ РУКАВИЧКИ НАШИТИ
АЗИКИ, ПРЯЖУ, КЛАПТИКИ МАТЕРІЇ: ТАК,
ОБ ВИЙШЛИ ОЧІ, РОТ, БРОВИ, ЗМОРОШКИ.
СОМ Є ВЕЛИКИЙ ПАНЕЛЬ, РУКАВИЧКИ, А
КОВОНО - ОСНОВНА. ЇЇ ЧАСТИНА. ПРИКРІПИЧО

ДО ГОЛОВИ ВІДПОВІДНО
ДО ЗДАЧИЧУ І ХАРАКТЕРОВ
ПЕРСОНАННУХ ЧУСТИНЧЕУ,
КЛАПЕЛЮХ І Т.А.
ВІД РУХІВ РУКИ ЗЧИ-
ЩАЮТЬСЯ ОЧІ, РОТ, НІС
І ЛИЦЕ ЛЯЛЬКИ ОНИВАЄ.

11 Діти Співають

Пісні в лісі.

1 Ой, у лі - сі ой, у га - ю Там музк - ки гра ють, грають
 2 Ой, лиси - ця гра на скрипці Чо - ркий до - рок на со - піл - чі
 А со - ро - ка бі - ло - бо - ка на ду - до - чку гра, мов до сер - че
 про - мові мов до серце про мові.

1. Ой у лісі, ой у гаю там музики грають, грають.
 Ой, лисиця гра на скрипці, чорний ворон на сопілці.
 А сорока білобока
 На дудочку гра,
 Мов до серця примовля (2).
2. Там у лісі на долині, серед дикої ліщини
 Уже в пари поставали, танцювати починали:
 І ведмеді і лисиці
 Ворони, зайці-
 Оті славні молодці (2).
3. Гей, танцюють жваво, жваво, скачуть вліво, скачуть вправо,
 І задком і передком, що аж курява кругом.
 І ведмеді і лисиці,
 Ворони, зайці-
 Оті славні молодці (2).

Подав: Ігор Бущак.

ПОВІЛЬНО

p

Теп_ле со _ неч _ ко сі _ да _ є.

си _ ній ве _ чір на по _ рі...

На_че чов_ ник, про _ пли _ ва _ є.

сріб_ний мі_сяць у _ го _ рі.

ти_xі су _ тін _ ки круж _ ля _ ють,

мрі _ і- сни при_йшли до нас.

ко_лис_ко_ во _ і спі _ ва _ ють:

«Лю _ бі ді _ ти, спа _ ти час!

Лю _ бі ді _ ти, спа _ ти час!»

Тепле сонечко сідає,
Синій вечір на порі...
Наче човник, пропливає
Срібний місяць угорі.
Тихі сутінки кружляють,
Мрії-сни прийшли до нас,
Колискової співають:
«Любі діти, спати час!» (2)

Капітанам море сниться,
А пілотам — висота,
Машиністам — залізниця,
Будівельникам — міста.
До нових планет рушають
Космонавти в мріях-снах,
Шедрий урожай збирають
Хлібороби на ланах. (2)

Хоч усюди ніч кружляє,
Прикордонник наш не спить,
Мрії-сни охороняє
І неба чистого блакить.
Вітерець нічний зітхає,
Зорі вкрили небеса,
Завтра день новий засяє,
Всі здійсняться чудеса. (2)

Новацький Танок

Іди, іди, дошику

Слова і мелодія
з «Весняночки»

Allegretto — Не дуже швидко

mf

1. Іди, іди, дошику, поставлю ти в ку-
на терно-вім пру-ти-ку, хлюп, хлюп, хлюп!

2. Іди, іди, дошику, цебром, відrom, дійницею,
Холодною водицею над нашою пашницею,
Хлюп, хлюп, хлюп, хлюп! (2)

3. Іди, іди, дошику, зварю тобі борщику,
А собі кашки, стрибати гопашки.
Гопа, гола, гопашечки, наївшись вже кашечки, гол!
(Окликом.)

Коли довго немає дощу, стають діти під вікнами в кімнаті, дивляться на небо або й на хмаринки й співають-просять: «Іди, іди дошику!»

Цю гру переводиться ще й так: діти стають рядочком або колом проти вікна й співають:

Іди, іди, дошику...
(Ручки наче до молитви склавши.)
Зварю тобі борщику...
(Наче мішають правою рукою борщ.)
Поставлю ти в кутику...
(Удають, наче беруть горщик і кладуть його на землю.)
На терновім прутику...
(Показують правим пальчиком вгору.)
І на додаток: «Хлюп, хлюп, хлюп!»

(Під час цього підіймають обидві руки вгору і, спускаючи згори донизу, припадають на одно колінце й пристукають пальчиками об долівку, удаючи хлюпотіння краплин дощу.)

Коли хотять ілюструвати великий дощ, то співають голосно:

Іди, іди, дошику,
Цебром, відrom, дійницею...
(Показують, наче несуть велику дійницю.)
Над нашою пашницею...
(Розводять руками, наче показують, що перед ними розстигена пашниця.)

І знов: «Хлюп, хлюп, хлюп!», але уже голосніше, плашучи в долоні, — ніби ілюстрація великого дощу.

Мета гри: приступна лекція, чи казка з піснею про дощ та ілюстрація дошу, що про нього кажуть: «Дошик

15

БАРАХЛО

Учасники: Довільна скількість.

Місце: Домівка.

Виряд: Як найбільше старого одягу, взуття і т.п.

На середині кімнати складаємо на купу як найбільше одягу, всякого роду. На свисток діти біжать до тої купи й убирають на себе як найбільше речей. На другий свисток (скажімо, дві хвилини пізніше) - перестають і братчик рахує, хто скільки штук зодягнув. Хто має найбільше - виграє. Можна вбирати сорочки, штани, шалики, капелюхи, шкарпетки, черевики, паски, краватки, жакети, плащи, спіднички, светери і т.п.

ДУЖАННЯ

Учасники: Хлопці, від 8 років угору, паристе число.

Місце: Найкраще на майдані.

Виряд: ---

Грачі сідають парами, обернені до себе плечима. Ноги розпростерті, лікті злучені з партнером. На знак, кожний старається притиснути праве рам'я суперника до землі.

ЕЛЕКТРИКА

Учасники: Довільне, паристе число.

Місце: Домівка, або майдан.

Виряд: ---

Ділимо грачів на дві рівні команди, які стають рядами. На знак, останній у кожному ряді плескає рукою по рамені того, що стоїть перед ним. Той плескає наступного і т.д., аж перший, почувши руку на своєму рамені, крикне: "Ой!" на знак, що почув "електричний шок". Виграє команда, котра закінчить перша. Післяожної гри перший стає на кінець ряду.

ГОРНЯТКА

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка.

Виряд: Паперові горнятка й тарілки.

Здовж однієї стіни укладаємо ряд паперових тарілок. Грачі стають лавою під протичною стіною. Кожний дістас паперове горнятко, яке має поставити на верху своєї стопи. На знак, усі виrushaють і мають покласти горнятко (без помочі рук!) на свою тарілку. Гра вдається краще, якщо діти поскидають черевики.

МУЗИЧНІ ЛОЖКИ

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка.

Виряд: Ложки, музична стрічка.

На долівці розкладаємо ложки, яких є на одну менше, ніж число грачів. Залучаємо музику й діти йдуть колом довкруги кімнати. Коли виховник зупинить музику, кожний хапає одну ложку. Хто залишиться без ложки - виходить із гри. Тоді відкладаємо ложку на бік, знову пускаємо музику й гра продовжується. Хто залишиться останнім - виграє.

СЯЛЬ І ВСТАНЬ

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка.

Виряд: Крісла для всіх.

Всі сидять кругом на кріслах. Провідник каже: "встань" і встає. Тоді всі мусять встати. Провідник каже: "садь" і сідає. Тоді всі сідають. По деякому часі провідник пробує змілити гравців, на пр. він каже: "садь", але продовжує стояти, або кажучи "встань" сідає. Діти мають робити те, що провідник РОБИТЬ, а не те, що він КАЖЕ. Хто помилиться - випадає з гри. Гра тим цікавіша, чим скорше ведена.

БОРОТЬБА ПІВНІВ

Учасники: Паристе число.

Місце: Домівка або майдан.

Виряд: ---

Учасників ділимо на дві рівні команди. Кожний дістає партнера з противної команди. На даний знак, противники з кожної пари скачуть один до одного на одній нозі, держачи випрямлені долоні перед собою. Ударом долонями об долоні противника, кожний старається приневолити його стати на обидві ноги. Кому це вдається - стає переможцем. Виграє команда, котра має більше числа переможців.

ЗМАГАННЯ З М'ЯЧАМИ

Учасники: Дві команди, по 4 - 8 грачів.

Місце: Майдан.

Виряд: Два великі м'ячі.

Дві команди стають лавами, на відстань руки поміж грачами. Перший на правому крилі одержує великий м'яч. На знак, має кинути його так, щоб м'яч відбився від землі й його зловив його сусід з лівого боку. Тоді той передає м'яч так само наступному і т.д., аж останній, зловивши м'яч, пускає його назад вправо. Гра кінчується, коли м'яч вернеться до першого грача. Котра команда зробить це скоріше - виграє. Якщо хтось не зловить м'яча, то треба починати заново від першого.

ЩАСЛИВІ ЧИСЛА

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка або майдан.

Виряд: П'ять гудзиків для кожного, цукерки.

Кожний одержує 5 гудзиків і може роздавати їх другим, у довільній кількості. Ніхто не може відмовитися прийняти гудзики, які йому дають. Час-до-часу виховник вигукує "Стоп!" і називає якесь число, від 1 до 20. Хто має таке число гудзиків, одержує цукерку.

ПЕРЕГОНИ З М'ЯЧИКОМ

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Майдан.

Виряд: Для кожного ложечка і м'ячик настільного тенісу.

На одному кінці майдану рисуємо лінію. Грачі стають лавою на противному кінці. Кожний дістає ложечку, а на неї кладе м'ячик. На знак усі виrushaють, щоб донести м'ячик через лінію на противному кінці площині. Кому м'ячик упаде з ложечки, той мусить вернутися на лінію старту й починати наново. Хто перший донесе м'ячик до мети - виграє.

РИСУНКИ ПО КРАПКАХ

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка.

Виряд: Папір і олівці.

Кожний грач дістає олівець і картку паперу та має зробити на папері 5 виразних крапок, у довільних місцях. Тоді міняються картками й кожний на одержаній картці щось рисує по крапках. Найбльш оригінальний рисунок виграє.

СЛІПИЙ МИСТЕЦЬ

Учасники: Рій, гніздо.

Місце: Домівка.

Виряд: Хустки, папір, олівці.

Кожний одержує олівець і картку паперу. Тоді йому зав'язують очі. Він має на сліпо щось нарисувати. Найкращий рисунок виграє.

("500 Igor")

Самодіяльна Гра

18

Хляп здає новацьку пробу (ВЕСЕЛА СЦЕНКА НА ВОГНИК).

Новачки співають: Багато треба знати,
Багато треба вміти,
Щоби ту першу пробу
Новацьку зложити!

(на мелодію: "Казала мені мати").

Сестричка (розвказує): Багато новачок у таборі здавали проби, тож і наш добрій друг - чортік Хляп забажав собі її здати. Вислали його отже в ліс, щоб він за знаками зайшов до сестрички, що мала питати пробу. І ось Хляп пішов...

(Інша сестричка сидить захована в кущах. Хляп іде з олівцем та нотесом та шукає її. Обходить кущі довкола багато разів, але сестрички не помічає. Вкінці сестричка виходить із кущів та хоче вже дати про себе знати, - але якраз Хляп кудись задивився і перевернувся в кущ. Починає в голос плакати).

Сестричка: Ну, не плач, не плач! Коли хто здає новацьку пробу, то не повинен плакати. Краще розкажи мені, як ти зайшов сюди?

Хляп: Та, як зайшов: звичайно, ногами... (побачив, що сестричка не задоволена відповідлю) Пробував і на руках іти, але впав і обдряпав собі ніс...

Сестричка: Ну, а як ти знав, куди йти?? Може при дорозі були якісь знаки?

Хляп: О, були! На початку дороги росло таке велике дерево...

Сестричка: Дерево?.. І що на ньому?

Хляп: Ну, нічого, але дерево було! І я собі подумав, що може сестричка його посадила, щоб я знав, куди йти...

Сестричка: Ну, а що ще було?

Хляп: Надлетіла птичка, сіла на дереві і засвистала... А .. чув, що юначки теж давали знаки свистком на змагу!

Сестричка: А не було там при дорозі стрілок - хрестиців?

Хляп: За стрілками я не дивився, а хрестики то має сестричка-писар у себе в канцелярії під ключем, - але я ще протягом цілого табору не дістав чомусь ніодного!

Сестричка: Ну, хай буде. - А тепер скажи мені, як ти змієш пісні?

Хляп: О, різні! Вмію "Ай-вай-бум" і "Умба-умба" і "Йшли селом раз три жиди-ди-ди..."

Сестричка: Ну, а пластові пісні якіс умієш?

Хляп: Вмію. По фас, по фас... (співає дуже грубо).

Сестричка: Це за низько, треба співати вище!! (Хляп вилазить не пеньок, співає трохи тонше. Сестричка весь час каже: "вище" Хляп вилазить на щораз вищий пеньок та співає щораз тонше, поки стане пеньків). Ще вище!

Хляп: Не можу, бо нема вищого пенька!

Сестричка: Ну, то злази та скажи, які ти маєш добрі діла??

Хляп: Я побачив кота і не наступив йому на хвіст!!

Сестричка: І ще яке?

Хляп: Побачив горобця і не кинув за ним каменем!!

Сестричка: І ще яке?

Хляп: Дав бідному голодному песикові Марусин обід...

Сестричка: Скажи, що ти знаєш про Київ?

Хляп: Це така річка, що випливає з Чорного моря, а вливається в Карпати. В ній плавають рибки з шоколяди та жабки з марципану...

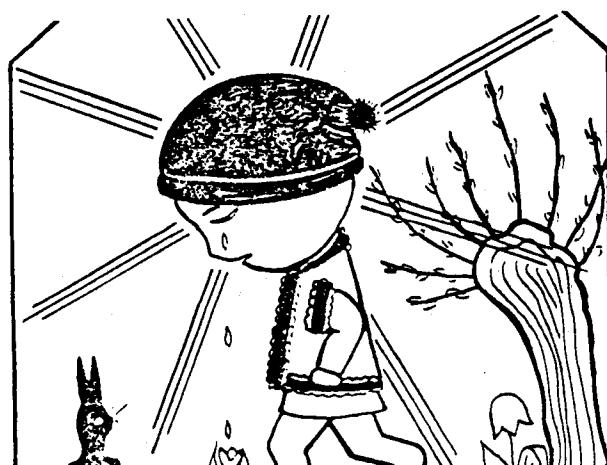
Сестричка: Зле! А що таке Дністер?

Хляп: Це таке місто, що в ньому вулиці виложені медянниками, а по них іздять автобуси з цукру!

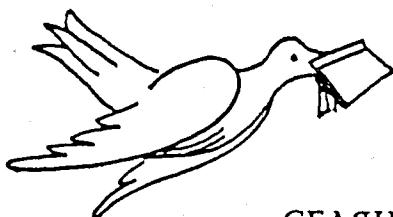
Сестричка: Зле! Прийдеш ще раз здавати!

Хляп (скаче, плеще в долоні): Славно, добре! Напевно прийду! Я не знав, що то так легко здавати пробу!!!

/Виховні матеріали для табору новачок/.

ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА

СЕЛЯНОЧКА-РЕДЬКА І ПАННОЧКА-РЕДИСКА

І редька, і редиска ростуть на городах наших поряд. От ми і думаємо, що вони однолітки. А насправді сестра-редька значно старша. Вона з'явилася на селянських городах Росії ще в XVI столітті і була повсякденною їжею селян. Там навіть пісеньку про неї співали: «Редька з квасом, редька с маслом, редька просто, редька так».

А редиска — панночка. Це була їжа багатіїв у минулому. У нас вона з'явилася недавно, хоч у світі її знають дуже давно. Ще три тисячоліття тому її вирощували в Китаї, давно відома вона була і в Єгипті, Японії, Греції. Родом вона з Середньої Азії.

Назви обох — і панночки і селяночкі — одного кореня. А ім'я їхнє — «корінь», радікс по-латині. Назву редьки ми взяли від німців, які казали на неї радік. Назва редиски прийшла разом з нею з Франції у XVIII столітті. Французи казали редис, а вже -ка додали ми самі.

Ой, а ми ж забули ще про одну сестричку — ріпку! Назва в неї таємнича. Це слово блукає з мови в мову, а звідкіля взялося — невідомо.

Пам'ятаєте казку про ріпку? І яка вона виросла — пам'ятаєте? Так от, це вже не казка, таку ріпку вдалося нарешті вирости. Це сталося в Японії. Там виростили редьку, а не ріпку, проте ця редька важила майже 30 кілограмів! Таких велетнів японці вирощують тепер багато, тільки, на жаль, у нас ця редька не ростиме. Йй потрібен спеціальний ґрунт. Та й неабиякий — з вулканічним попелом! А де його у нас узяти?

Хоч як пишеться панночка-редиска своїм рум'яним личком і ніжним смаком, все ж вона належить до простого роду. Її родина — це ріпа, редька, бруква, хрін, суріпиця. Правда, є в цій родині ще й ніжна, пахуча квітка — левкой. Та й вона виведена із звичайного бур'яну — суріпиці.

ЯЗИЧНИЦЬКІ ЛЕГЕНДИ

ЧОМУ НЕ МОЖНА БИТИ ЖАБ?

Мені дуже шкода, що тепер не всі діти можуть побачити живу жабу. Ту, що в річці чи в ставку. Булькатеньку, з пухиристо-шерехатою спинкою, зеликим білим черевцем і непомірно малими, ніби недорозвиненими кінцівками, з допомогою яких, однак, вона, жаба, досить спритно пірнає і швидко плаває у воді (недарма спортсмени давно перейняли "жаб'ячий стиль" плавання, що його брасом називають).

Але ж яке це добре, беззахисне і корисне створіння - жаба! І як чарівно-заспокійливо, мрійливо вона співає-кумкає. Надто тихими вечорами. Я виріс на березі степової річки Інгул, і мені жаб'яче кумкання було часто-густо за колискову. Зрештою, оте протяжне, задумливе, трохи жалібне "ку-ум, ку-ум, ку-ум" робило всіх селян лагіднішими, добрішими і здоровішими. То був жаб'ячий гіпноз, що не давав змоги лаятися, сердитись, говорити погані слова. Натомість він приносив усім здоровий, міцний сон.

І як печально, що нині майже ніхто не чує жаб'ячого кумкання: поменшало жаб, бо повисихали на Вкраїні тисячі річок. А ті, що є - обміліли і вода в них отруена хімікатами, мінеральними добривами, радіонуклідами, нафтопродуктами, від яких гинуть і риби, і жаби, і раки.

А скільки їх, жаб, вибили нерозумні хлопчаки. Щоправда, я їх, жабок, не бив ніколи. Це тому, що, біжучи до річки, пам'ятав материн наказ:

- Ти ж дивись, не бий жаб, бо то ж...

Та я вже знат, хто вони такі...

В ті ж далекі часи жили-були Чоловік і Жінка. Мали вони хату, корову, пару воликів, а ще - гусей, качок, курей і невелике поле. Порала все те господарство моторна і роботяча Жінка. Бо Чоловік був несусвітній ледар. Тільки й

знат їсти та спати. Та ще - на дуду грati. Від неробства він мав велике черево, важке воло на подборідді та малі кволі руки й ноги.

Так вони й жили. Жінка оре, сіє, косить, ходить біля худоби, а Чоловік лежить у холодку, куняє. Виспиться за день, а ввечері грає на дуду - так тихо, сумно та замрійливо. Та й - на все село.

Його так і звали - Дударем.

Зате ж село не могло й жити без Дударя. Людям подобалося оті його вечірні дудніння. Всі натоміні після роботи, ледь плentaються додому, а Дудар підбадьорює їх своєю грою. Так село звикло й засинати під ту дуду.

Ще одна користь була від того ледацюги: він, лежачи, довгою пряжкою спритно бив мух і комарів довкола себе.

- І за це спасибі, - лагідно примовляла добра Жінка, яка все ж таки любила і шанувала Чоловіка за його доброту і вміння грati на дуді.

Та ось усьому цьому надійшов кінець.

Одного разу Жінка зібралася в городищі на ярмарок. Мала продати качок і гусей та накупити полотна, глиняного посуду, доброї шкіри на чоботи собі й чоловікові.

- Візьми й мене з собою, - попросився ледачий Дудар.

- Що ж, ходімо, якщо зайдеш зі мною.

Вийшли вони до світ сонця. Жінка тягне на собі дві величезні плетені верейки з птицею на продаж, та все ж іде прудко, а Чоловік - без нічого - ледь плentaється позаду: ноги під ним підгибаються - важко їм утримувати отаке черево.

Все ж таки дійшли до базару.

Тільки-но Жінка почала продавати свої качки та гуси, як Чоловік одразу попросив грошей на пиво. Розщедрилася - дала йому срібного

поптиника, то він купив собі відерко пива та потроху і видудлив його, бо мав куди влiti. По тому звалився в холодку під вербою й захріп.

А Жінка спродалася, накупила всього, що їй треба було: і сувій полотна, і дві рурки добре вичиненої шкіри, і глечиків та макітер для своєї печі, ще й гостинців дітям своїм - медяників та бубликів.

Знову в неї повні верейки, тепер уже краму. Звалила їх на плече, іде будити Чоловіка:

- Додому ходімо!
А він і встати не може. Лише кліпає булькатими очима та каже:

- Неси мече...
Шо робити? Не кидати тут Чоловіка напризволяще. Бачить: геть розморило його.

А Жінка була дебела дужа, бо весь час у роботі. Звалила Чоловіка собі на плечі, а верейки з крамом приспособила нести в одній руці, бо другою треба

Чоловіка утримувати - та й пішла,
згинаючись у три погибелі.

Ішла, ішла, аж тут річка.

В ті часи мостів не було, люди
переходили й переїздили річки
вбрід - в тих місцях, де мілко.

Тож і Жінка пішла через річку
вбрід.

Дійшла до середини і зупинилася,
захиталась: вода тече швидко та
ще й вище колін, і закрутилася в
Жінки голова.

Бачить Жінка: от-от упаде. І Чоловік утопиться,
і крам пропаде. І тоді Жінка гаряче помолилася,
звертаючись до великої захисниці жіноцтва -
богині Мокоші.

Доброю і всесильною була Мокоша: допомагала вдовам і сиротам, навчала жінок
рукоділля та куховарства, оберігала вагітних.
Тож до неї і звернулася Жінка:

- Мокошо-Мокошо, мати наша рідна. Порятуй
мене, бо впаду!

Почула чуйна Мокоша молитву нещасної
Жінки, вмить опинилася біля річки. Великий гнів
охопив богиню жіноцтва, коли вона вздріла
ледачого череваня, що сидів верхи на Жінці.

- Ах ти ж неробо бульката! - скрикнула Мокоша. - Жінка твоя весь вік так тяжко працює,
та ще й мусить тебе носити на собі?

В гніві неймовірному схопила Мокоша Дударя
та й жбурнула щосили його у воду. І не просто скинула туди, а перетворила його в
земноводне створіння: черезце велике, а
кінцівки маленькі, кволі, немічні. Як у Дударя.

Жабою назвала Мокоша ту істоту.

А Жінка випросталася та зі своїми верей-
ками перешла річку і прийшла додому, до
дітей.

Працювала вона, як і раніше, завзято. Тільки
вечорами Жінку проймала туга. Сідала вона
тоді на призьбі під хатою і... чекала.

А ж ось від річки долинало тихе, трохи
 журливе, замріяне:

- Ку-у-ум, ку-у-ум, ку-у-ум...

Заплаче Жінка, промовить крізь слози:

- Впізнаю твій голос, Чоловіче любий мій!
Спасибі, що озвався. Хоч ти і ледачий був, а все
ж важко без тебе... Мокошо-Мокошо, верни
мені Чоловіка.

Hi-i, не поверне богиня Чоловіка. Бо він уже
навіки жабою став. І пішли від нього жаби. Такі
добре, беззахисні створіння. І ледаченькі,
звичайно. Бо ото лежить собі на лататті,
не рухається, лише довгим язиком, ніби Дударевою пряжкою, - лусь! - та й вбила комашку,
проковтнула її.

А тоді вже ввечері зберуться жаби в то-
вариство і почнуть свій концерт: "ку-ум,
ку-ум, ку-ум". Так лагідно, мрійливо, тужно
кумкають. Насилають на людей лагідність, до-
броту, тихий сум. І здоровий, міцний сон.

РОЗГАДАЙТЕ ?

Десь тут заховані числа від 1 до 10.
Віднайдіть їх!

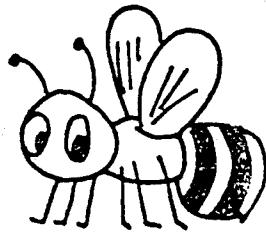

Котилось котильце,
Котильце-барильце,
То вище івище,
То нижче інижче.
Закидало увівіконце
Золоте волоконце.

(Соня)

Крикля-зникля за горою
Забивається зі мною.
Я кричу:
— Як звати тебе? —
А вона ягнятком:
— Бе! —
Я ликаю:
— Перейму! —
А вона телятком:
— Му! —
Серджусь я;
— Агій, лиха!
А вона сміється
— Ха!

(Білорукі)

25

ПРИКАЗКИ

Чесному честь, хоч і під лавкою.

Ж Ж Ж

Хто раз пробрехався, той віри не має.

Ж Ж Ж

Неправдою світ пройдеш, але додому не вернешся.

Ж Ж Ж

Орлиний клекіт здалека чути.

Ж Ж Ж

До доброї криниці стежка утоптана.

Ж Ж Ж

Правда світліша за сонце.

Ж Ж Ж

Краще з розумним згубити, як з дурним знайти.

Ж Ж Ж

Здоров'я всьому голова і в здоровому тілі здорована душа.

Ж Ж Ж

Добре око побачить високо й глибоко.

Ж Ж Ж

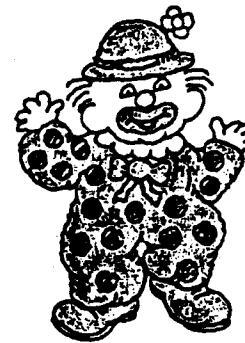
Десять разів зміряй, а раз вріж.

Ж Ж Ж

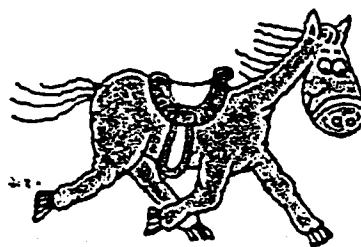
Не в тому річ, що надворі ніч; але біда, як коло шатра стійки нема.

Ж Ж Ж

Весна квіти розсипає, зима ряденце простеляє.

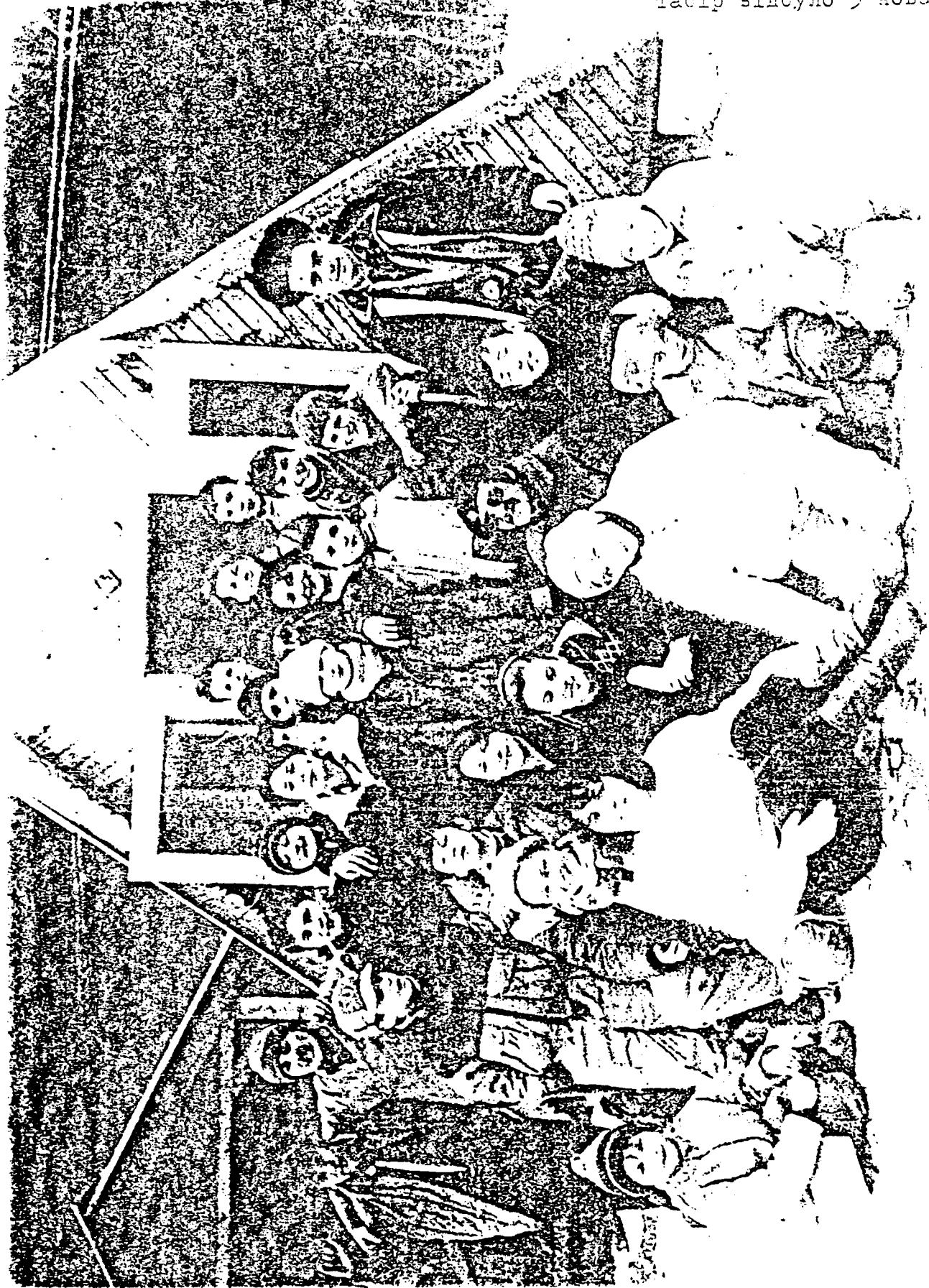

ВІСТІ З УКРАЇНИ

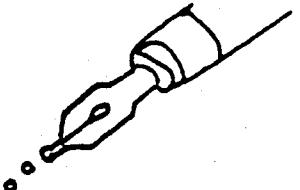

ЗИМСКИЙ ТАБІР СТАНЦІЇ ТЕРНОПІЛЬ

Село Поляниця б. Яремча
Табір відбуло 5 новаків.

²⁸ *Cipi Орли пийтүүт...*

Спасибі за ВОР ч. 95, 96. Я розіслав ці примірники в слідуючі пункти: Завалів, Бережани, Козова, Сімферопіль, Тернопіль.

Сірий Орел Богдан Олексій
Тернопіль, Україна

...хочу випустити серію листівок, щоб вітати іменинників із днем св. Юрія, а також для всіх станиць із цим великим пластовим святом. Можливо, виготовимо також Великодні листівки. Аби тільки робив ксерокс!

З Кульбасом тісно співпрацюємо, наприклад, на Різдво перевели разом в Моршині табір "Вертеп-93". Мої діти були з власним вертепом (я писала сценарій), який був дуже "кімський", співали деякі невідомі колядки, наприклад кант XVII ст. "Шедли тріє царі". Захоплені неймовірно - і наші і моршинські. Кульбас дякував мені за гарну рекламу.

Я зробила для Кульбасової станиці штук з 50 посвідок таборових. А то Кульбас страждав, що у нього нема.

В скороу часі віддрукую і вищлю окремо мою статтю про теренову гру, що ми тут проводили. ... Вам вітання від всіх новаків, від Ірки та від одинокої сеніорки - Мамалиги!

Сестр. Дитина
Сімферополь, Україна

ЯК ВІЗВОЛІТИСЯ З НЕВОЛІ?
Рій "Дельфіни", Сімферополь Україна
Сводини присвячені 75-ій річниці УНР.
Сидить: Олс, за ним сестр. Гитина.
Стойть: Ангелик.
24 січня 1993 р.

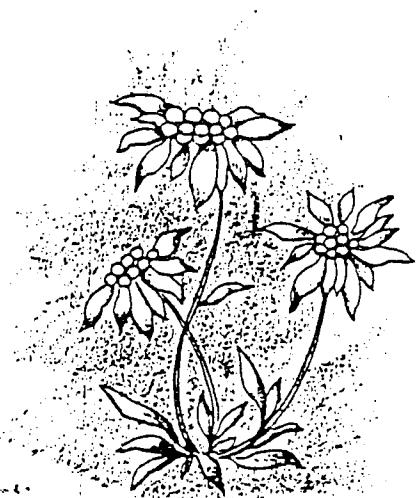
ШКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ

З НАШИХ АРХІВІВ

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО ВЕСНИ
1947

UKRAINIAN SCOUT JAMBOREE

MITTENWALD, 5.-7. VII. 1947.

ОДНОСТРІЙ НОВИКА. НОВИЧКИ, ІХ ВІДЗНАКИ.

3. ШТАНИ.

Краски "КНАКІ", до колін, з одною кишенею, на переді, по правій боці. Кишеня захищається на гузик.

4. ПАНЧОХИ.

Темні, повище колін затягані, на підвязках.

5. ВЗУТТС.

В зимі черевики, в літі пінчевики або сандалі.

6. ПОЯС.

Шкіряний, жовтий, 3-4 см. широкий зі пряжкою та карабінком.

V. ОДНОСТРІЙ НОВИЧКІВ.

1. КАПЕЛЮМOK.

З полотна, як сорочки, пластова /зложеній з 6. зубів, з полотняним гузиком на врху. Криса: 5-7. см. широка, воротник загнаний до гори. Капелюмок освідчений паском, широким на 2. см/краски звязку, з кокардою по від бокі/ гл. рис. ч: 20.

2. БЛЮСКА.

Вигта на крій маринарської, тільки так довга, щоб заходила на бедра. Звичайно біла, а на прогулці краски "КНАКІ".

3. СИНДИЧКА.

Гранатова, на прогулці краски "КНАКІ", фланцівана, на шлейках або стапінку, рівнощоре магазаре. / гл. рис. ч: 21. /

4. ПАНЧОХИ та ВЗУТТС як у хлопців.

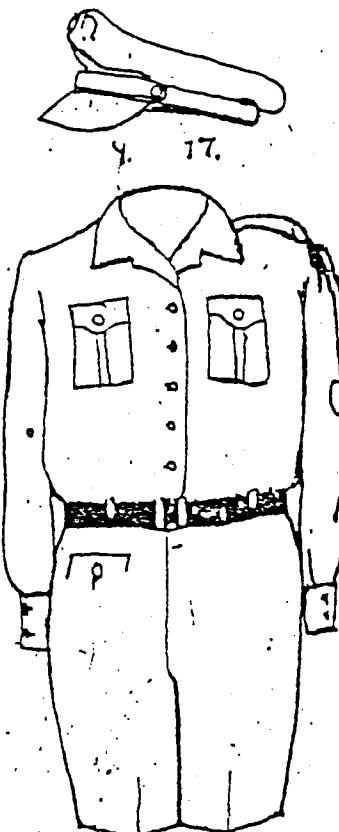
VI. ВІДЗНАКИ НОВИКІВ.

1. ЗАГАЛЬНА ВІДЗНАКА НОВИКІВ.

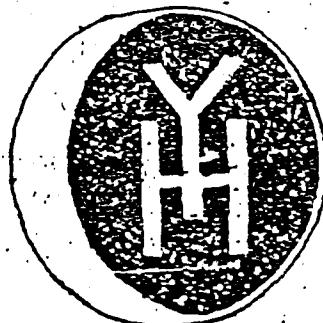
На сіньому сукні, у формі колеса, проміру 22 см. виготовані: місяць-молодик, блідо-жовтими нитками. Подібч металевий, золотий левик / гл. рис. ч: 22. / Відзнаку носяться на шапці зпереду.

На сіньому сукні у формі колеса, проміру 4. см. виготовані блідо-жовтими нитками / золотом / місяць-молодик. Подібч ньо-го виготовані, передплетені букви "У.Н." / гл. рис. ч: 19. / Відзнаку носяться на лівому рукаві, вище підпліття.

ЯКІ ОДНОСТРОЇ НОСИЛО НОВАЦТВО В ПЕРШИХ РОКАХ СВОГО ІСНУВАННЯ?
Відбитка з брошури "Пластовий Однострій"
Львів, грудень 1927 р.

Ч. 17

Ч. 18

Ч. 19

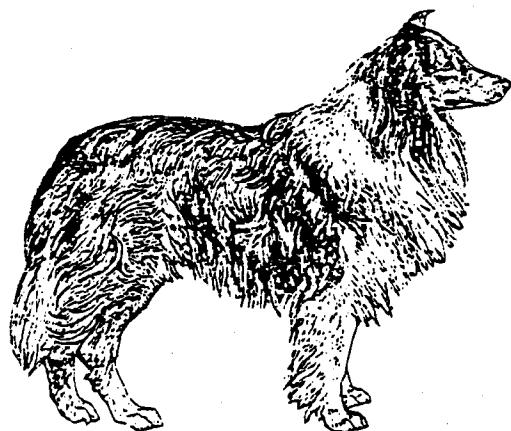
Ч. 22

ПРО РОЗМОВИ ПЕСИКІВ

Цікаво, що в різних країнах по-різному "розмовляють" ці тваринки. Бо так по-різному відтворюють люди ці розмови на папері.

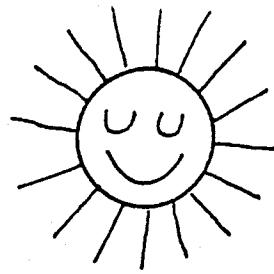
Англія	- вуф-вуф	Ліхтенштайн	- бау-бау
Бангладеш	- го-го	Малайзія	- мусанг-мусанг
Бельгія	- ваф-ваф	Мехіко	- гуа-гуа
Бразилія	- ау-ау	Нігерія	- гбо-гбо
Греція	- яв-яв	Німеччина	- бау-бау
Індія	- бов-бов	Норвегія	- вофф-вофф
Індонезія	- гук-гук	Пакістан	- вову-вову
Китай	- кянг-кянг	Франція	- воуф-воуф
Кіпр	- гав-гав	Швейцарія	- бау-бау
Корея	- мунг-мунг	Швеція	- вов-вов
		Японія	- уан-уан

За матеріалами зарубіжної преси подав: Ігор Бущак.

Орляча Розвага

ЧЕМ НІЙ

Дідусь хоче спати, а малий Івась не дає.

Дідусь просить: — Івасю, сиди спокійно. Я через тебе не можу ні хвилини подрімати. Не кричи тепер!

— Добре, дідуню! Я почекаю, поки ти заснеш. —

Подав: Ігор Бущак.

ПАРАСОЛЯ

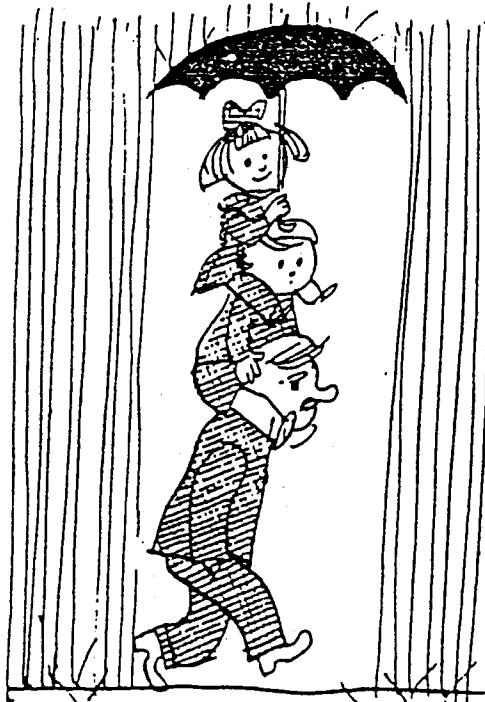
Нарікаючи на долю,
На осінні злі дощі,
Під велику парасолю
Жаба сіла між кущі.

З нею троє жабеняток.
— Будьте тихо! Бо в цей час
Лютя чапля, зла носатка
Може всіх поїсти вас!

А нашо ж їм парасоля?
Жабам добре від води!
Вже така жабина доля,
Що всі мокнуть без біди.

ДБАЙЛИВИЙ БАТЬКО

(Ілюстрація Юрія Козака)

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки".

ДОРОГА СОРОКО!

Я запросила хлопців до на мій день народження, але все, чим вони цікавилися, то коли подадуть торт.

Варка

ДОРОГА ВАРКО!

Дорога до хлопцевого серця веде через його шлунок. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Що таке Орлиний Круг? Мирослав

ДОРОГИЙ МИРОСЛАВЕ!

Орлиний Круг - це Кадра новацьких виховників. Усі братчики й сестрички, що закінчили успішно Раду Орлиного Богню й добули ступінь новацького впорядника/-ці є членами-кандидатами Орлиного Круга. Ті, що закінчили вишкіл гніздових і добули ступінь гніздового - це дійсні члени Орлиного Круга. Сорока.

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чому дівчата носять довге волосся? Влодко

ДОРОГИЙ ВЛОДКУ!

Щоб було за їх витягнути з води, коли топитимуться.

Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чому деякі хлопці носять ковтки у вусі? Оленка

ДОРОГА ОЛЕНКО!

Щоб легше було дівчатам тягати їх за вухо. Сорока

Ж Ж Ж

ДОРОГА СОРОКО!

Що це є: новацькі ступені? Марко

ДОРОГИЙ МАРКУ!

Є три новацькі ступені: по першій пробі - жовтодзюб, по другій - юне орля, а по третій - орля. Сорока

3 M I C T

ВІД РЕДАКЦІИ.....	1
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ: Новацький впоряд.....	2
ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?: Яблучний король - М. Слудкіс.....	4
МАЙСТРУЄМО	
Киця - Сірий Орел Богдан Олексій.....	8
Іграшки - Оксана Заліпська й Олеся Омельчук.....	9
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Танці в лісі - Ігор Бущак.....	11
Тепле сонечко сідає.....	12
НОВАЦЬКИЙ ТАНOK: Іди, іди, дощiku.....	14
ІГРОВИЙ КУТОК	
Барахло.....	15
Дужання.....	15
Електрика.....	15
Горнятка.....	15
Музичні ложки.....	16
Сядь і встань.....	16
Боротьба півнів.....	16
Змагання з м'ячами.....	16
Щасливі числа.....	17
Перегони з м'ячиком.....	17
Рисунки по крапках.....	17
Сліпий мистець.....	17
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Хляп здає новацьку пробу.....	18
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Селяночка-редъка і панночка-редиска.....	20
Чому не можна бити жаб - Сергій Плачинда.....	21
РОЗГАДАЙТЕ?.....	24
ПРИКАЗКИ.....	25
ВІСТІ З УКРАЇНИ.....	26
СІРІ ОРЛИ ПИШУТЬ.....	28
ЦІКАВЕ ЗВІДУСІЛЬ: З наших архівів.....	30
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	33
ПОРАДИ МУДРОІ СОРОКИ.....	34

